

DUIN

JAARGANG 22, NR. 3
SEPTEMBER 1999
ISSN - 0168-7948

REDACTIE

PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
HANNEKE MESTERS
ARNOUD V/D MEULEN
KARIN OBDEIJN
MARCEL TAAL

HOOFDREDACTEUR

HENK WIJKHUISEN

REDACTIESECRETARIAAT

MELANIE VAN OVERVELDT

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

SALLAND DE LANGE, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, POSTBUS 11059
2301 EB LEIDEN
TEL. 071-5131800
FAX. 071-5131707
E-MAIL: STICHTING@DUINBEHOUD.DEMON.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

f8,50 EXCL. VERZENDKOSTEN

ABONNEMENT

BESCHERMHEER-VROUWE VANAF F 100,--
STUDERENDEN EN 65+ f27,50
PARTICULIEREN f35,--
INSTELLINGEN f60,--

BETALINGEN

GIRO 3505200 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD
POSTBUS 11059, LEIDEN

© STICHTING DUINBEHOUD

DIT TIJDSCHRIFT WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT
DOOR SUBSIDIE VAN DE PROVINCIE Z-HOLLAND EN
HET MINISTERIE VAN LNV

Bij de voorkant:

*foto: Vliegenzwam (Henk Harmsen)
tekening: Duinlugedits (Rob Beentjes)*

Dit tijdschrift wordt gedrukt op cycluspapier (100% recycling).

3 MACHINEGEBOUW WORDT MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM
nieuw bezoekerscentrum voor Nationaal Park Zuid-Kennemerland
HANNEKE MESTERS

4 VOGELTREK OVER DE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGDUINEN
HANS VADER

6 DUINKRANT

7 HAGEDISSEN IN DE DUINEN
AXEL GROENVELD EN ANNIE ZUIDERWIJK

10 DE KEUKENHOF ANDERS
MARTIN DE JONGE

12 1998 IN VOGELVLUCHT
beelden uit het jaarverslag van Stichting Duinbehoud

14 DE AMSTERDAMSE WATERLEIDINGDUINEN IN WAARDIGER VORM
LUC GEELEN

18 VEERTIG JAAR VOGELPOPULATIEONDERZOEK IN MEIJENDEL 1958-1997
JAN OPPENTOCHT

20 EEN DUINBIOLOOG ALS VOGELBESCHERMER
ERIC WANDERS
HENK WIJKHUISEN

22 PUBLICATIES

24 DUINFOTO

Rectificatie: Op pagina 8 van het vorige nummer stond een verkeerde foto bij de tekst "zilveren fluitje". Op de foto stond het vrouwtje van een koekoeksbij (Coelioxys mandibularis), welke soort overigens wel parasiteert op het zilveren fluitje. Vandaar de naam koekoeksbij. En boven kaartje 1 op pagina 7 had Hylaeus spilotus moeten staan en geen H.euryscapes, maar dat had u zelf natuurlijk al ontdekt.

**KOM NAAR DE DUINDAG OP
ZATERDAG 23 OKTOBER A.S. IN ZANDVOORT
AAN ZEE (ZIE LOS INLEGVEL IN DIT NUMMER).**

Wilt u donateur worden van Stichting Duinbehoud of een abonnement op het tijdschrift DUIN? Of wilt u adverteren in DUIN en zo'n 5000 lezers bereiken? Bel dan tijdens kantooruren naar 071-5131800.

Opzeggingen van het abonnement graag schriftelijk vóór 1 november van het lopende jaar indienen. Als na 1 november van het lopende jaar wordt opgezegd, loopt het abonnement tot en met 31 december van het volgende jaar.

1998 in vogelvlucht

beelden uit het jaarverslag van Stichting Duinbehoud

1998 IN VOGELVLUCHT

12

Ook in 1998 was het kustgebied van Velsen weer actueel. Het tot toeristische trekpleister ontwikkelde Kennemerstrand leidt nog steeds een kwijnend bestaan. Reden voor gemeente en ondernemers om eens flink aan de weg te timmeren en dan vooral ten koste van de natuur. Zo wil men onder andere een weg door de duinen over het strand aanleggen, een

In Beverwijk en Heemskerk is in de loop van deze eeuw veel duingebied verloren gegaan aan de uitbreiding van Hoogovens. Momenteel wordt het laatste stukje binnenduintrand bedreigd door de aanleg van een rondweg om Beverwijk. Juist in zo'n omstreken gebied heeft de NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland in 1997 een brede strook bos gekapt om watertransportbuizen aan te leggen (zie DUIN 97:4, pagina 12). De blauwe poot (waterwinning) van dit bedrijf bleek nog altijd weinig feeling te hebben met de groene poot (natuurbeheer). Dat gold vooral als het om activiteiten buiten het beheergebied (Noord-Hollands Duinreservaat) ging. Reden voor Stichting Duinbehoud om in 1998 onder meer over dit soort zaken met de PWN te praten. Men heeft beterschap beloofd.

(foto: Paul Paris)

spoorbaan door de duinen trekken en een camping uitbreiden in het duingebied. Gelukkig maar dat de duinen op de foto wettelijk beschermd zijn en Stichting Duinbehoud er alles aan doet om te voorkomen dat de problemen van het Kennemerstrand worden afgewenteld op de duinen.

(foto: Paul Paris)

Stichting Duinbehoud is sterk betrokken bij het realiseren van groene verbindingen in de Duinen Bollenstreek tussen duingebied en de landgoederen op de oude strandwallen, zoals "De Keukenhof". Voor ecologische verbindingzones zijn houtwallen, bosjes en hagen nodig om de uitwisseling tussen de jonge en oude duinen te bevorderen. Op de foto de duinen bij Noordwijk.

(foto: Paul Paris)

Na bijna twee decennia discussie over een kustlocatie (landaanwinning voor de kust) tussen Hoek van Holland en Schevingen leek in 1998 het doek te vallen voor dit plan. De gemeenteraad van Den Haag liet zich overtuigen door 38.000 handtekeningen die door Stichting Duinbehoud c.s. waren verzameld. Ook het provinciaal bestuur moest later dat jaar toegeven dat er geen draagvlak bestaat voor zo'n plan, dat ten koste gaat van het natuurlijke milieu van de duinen.

(foto: Paul Paris)

13

Je houdt het niet voor mogelijk, maar op Vlieland is het gelukt om in 1997 een twaalf meter hoog duinmassief van 1,8 ha af te graven, zodat in 1998 woningen konden worden gebouwd. Op de foto is goed te zien hoe een hap uit het duin is gehaald. Deze onaantoonbare aantasting toont aan hoe groot het belang is van een stevige, wettelijke verankering van natuur door middel van de Natuurbeschermingswet. Helaas is deze bescherming op Vlieland nog niet van kracht. Wel werd eind 1998 een start gemaakt met een nieuw beheerplan voor Vlieland van Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer. Samen met de Waddenvereniging heeft Stichting Duinbehoud ideeën en bezwaren ingebracht.

(foto: Paul Paris)

Vogelbescherming Nederland bestaat dit jaar 100 jaar. Een goede reden om eens te praten met haar directeur, Eric Wanders. Hij was de eerste duinbioloog en is adviseur van de Stichting Duinbehoud. Op pagina 20 hierover meer.

Het is inmiddels september en de vogeltrek is in volle gang. Miljoenen vogels verlaten ons land voor warmer oorden, maar er komen ook veel vogels uit het koude noorden naar ons land toe. Hans Vader vertelt daar meer over op pagina 4.

Op de foto de brandgans, een broedvogel uit arctische streken, die over enkele weken weer in ons land verschijnt.

